

PROCES VERBAL
privind reuniunea de lucru a membrilor Comitetului Regional de Evaluare
Strategică și Corelare Centru
24 octombrie 2013

În data de 24 octombrie 2013 a avut loc la Miercurea Ciuc în județul Harghita, întâlnirea de lucru a Comitetului Regional pentru Evaluare Strategică și Corelare Centru.

La această întâlnire au fost prezenți un număr de 15 membri și supleanți desemnați în CRESC Centru.

Membrii Comitetului Regional de Evaluare Strategică și Corelare Centru prezenți la această reuniune au fost:

1. Ion Dumitrel, Președinte Consiliu Județean Alba, reprezentat prin doamna Marinela Moga
2. Mircea Hava, Primarul Municipiului Alba Iulia, reprezentat de domnul Nicolai Moldovan
3. Aristotel Căncescu, Președinte Consiliul Județean Brașov, reprezentat prin domnul Nicolae Săcuiu
4. Nicolae Țucnel, Președinte Camera de Comerț și Industrie Brașov, reprezentat prin domnul Rogoz Adrian
5. Tamás Sándor, Președinte Consiliu Județean Covasna
6. Antal Arpad, Primar Municipiul Sfântu Gheorghe
7. Cziprian Lorand, Universitatea Babes-Bolyai
8. Borboly Csaba, Președinte Consiliul Județean Harghita
9. Ráduly Róbert Kálmán, Primarul Municipiului Miercurea Ciuc
10. Csegzi Sandor, Primăria Municipiului Tîrgu Mureș
11. Liviu Moldovan, Universitatea Petru Maior Tg. Mureș, reprezentat de doamna Viorica Klein
12. Klaus Werner Iohannis, Primar Municipiul Sibiu, reprezentat de doamna Fodor Astrid Cora
13. Ioan Bondrea, Universitatea Lucian Blaga Sibiu, reprezentat de doamna Livia Ilie

Înlocuitorii desemnați a face parte din Comitetul Regional de Evaluare Strategică și Corelare Centru prezenți la această reuniune au fost:

1. Henning Laszlo, Vicepreședinte Consiliu Județean Covasna
2. Ovidiu Dancu, Vicepreședinte Consiliul Județean Mureș

Participantii având rol de observator și invitați în cadrul ședinței au fost:

1. Vasile Juravle, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
2. Mihai Croitoru, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice
3. Oros Claudia, consilier OI POS Dezvoltarea Resurselor Umane

Teme discutate:

Ședința CRESC Centru s-a desfășurat după următoarea agendă:

1. Aprobarea Procesului Verbal al ședinței CRESC CENTRU din data de 13.06.2013
2. Analiză privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru
3. Informare privind activitățile derulate în vederea pregătirii Regiunii Centru pentru noua perioadă de programare 2014-2020. Strategia de dezvoltare regională și portofoliul de Proiecte
4. Informare privind studiile aflate în derulare la nivelul Autorității de Management pentru POR 2007-2013, studii care privesc evaluarea intermediară a POR 2007-2013 și relația dintre AM POR – OI – Beneficiari
5. Corelarea proiectelor finanțate / finanțabile la nivelul Regiunii Centru din fonduri publice.

Ședința a fost condusă de domnul Tamás Sándor, Președintele Consiliului Județean Covasna și președintele CRESC Centru.

Domnul Tamás Sándor a deschis ședința CRESC Centru și a trecut la primul punct de pe agendă, aprobarea Procesului Verbal al ședinței CRESC CENTRU din data de 13.06.2013, menționându-se că acesta a fost transmis pe email tuturor membrilor CRESC. S-au întrebat cei prezenți dacă au de completat ceva referitor la acesta. Nu a existat niciun comentariu. **Procesul Verbal a fost supus la vot și a fost aprobat în unanimitate.**

Domnul Tamás Sándor a trecut la punctul 2 din agendă – Analiză privind stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru. Prezentarea a fost realizată de doamna Maria Ivan, director Organism Intermediar POR în cadrul ADR Centru.

Doamna Maria Ivan, Director Organism Intermediar POR a prezentat stadiul implementării Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii Centru la 30.09.2013. Până la data de 18 octombrie a.c. au fost depuse un număr de 1127 proiecte având o valoare totală a sumei solicitate de 1.170,24 milioane euro. Dintre acestea, pentru 401 proiecte au fost încheiate contracte de finanțare având o valoare totală a sumei solicitate de 489,91 milioane euro; 21 de proiecte sunt în fază precontractuală cu o valoare a sumei solicitate de 51,18 mil. euro; 80 de proiecte se află în lista de rezervă; 45 proiecte sunt în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție, iar 580 de proiecte au fost respinse. În ce privește implementarea proiectelor contractate, din cele 401 de proiecte contractate, până la 30.09.2013, 207 proiecte au fost finalizate și 33 de proiecte au fost reziliate (32 pe DMI 4.3 și 1 pe DMI 5.2). De asemenea pentru cele 401 proiecte contractate s-au rambursat cheltuieli în valoare de 197,14 mil. euro, reprezentând un grad de absorbție la nivel regional, luând în calcul sumele alocate prin FEDR și bugetul de stat și prefinanțarea dedusă, de 44,77%.

În continuare s-a trecut la o prezentare a stadiului proiectelor depuse pe fiecare domeniu major de intervenție în parte, prezentare care a inclus: numărul proiectelor depuse, a celor contractate, a celor aflate în fază precontractuală sau în evaluare, a sumelor plătite, diferențe față de anterioara ședință a CRESC Centru, precum și fotografii de la proiectele finalizate, conform prezentării puse la dispoziția tuturor membrilor CRESC Centru.

Printre principalele probleme întâlnite în implementarea POR menționăm: nereguli și probleme întâlnite în realizarea procedurilor de achiziție publică care au determinat realizarea de corecții financiare la contractele de finanțare; modificarea legislației în ce privește achizițiile publice și asigurarea prefinanțării pentru proiecte, fapt ce a determinat întârzieri în implementarea proiectelor, dar și întârzieri sau blocaje în asigurarea resurselor financiare pentru realizarea proiectelor. De asemenea, mai sunt probleme în ce privește calitatea documentațiilor tehnice, suprapunerea implementării proiectelor finanțate prin POR cu cele finanțate pe POS Mediu și lipsa evaluatorilor independenți pe care îi asigură AMPOR. Pentru fiecare dintre aceste probleme au fost emise la nivelul AMPOR o serie de instrucțiuni care au prevăzut măsuri de rezolvare a acestora și de preîntâmpinare a unor astfel de probleme în viitor. În final, având în vedere solicitarea membrilor CRESC și CDR Centru din ședința din 13 iunie 2013 de a transmite o scrisoare către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Fondurilor Europene privind situația corecțiilor financiare aplicate proiectelor finanțate prin POR la nivelul Regiunii Centru, s-au prezentat rezultatele acestui demers derulat la nivel regional, cu mențiunea că atât

scrisoarea din partea CDR Centru, cât și răspunsul primit de la cele două ministere a fost transmis tuturor membrilor CRESC Centru. Vă mulțumesc pentru atenție și dacă sunt întrebări suplimentare vă stau la dispoziție.

Domnul Tamás Sándor - Vă mulțumim doamna Ivan, Dacă sunt întrebări? Dacă nu, atunci vă propun să mergem mai departe. Rugăm pe domnul Mihai Pocanschi să ne prezinte Informarea privind activitățile derulate în vederea pregătirii Regiunii Centru pentru noua perioadă de programare 2014-2020. Strategia de dezvoltare regională și portofoliul de proiecte.

Domnul Mihai Pocanschi, Director Politici Regionale a prezentat acest punct. În ce privește pregătirea pentru perioada de programare 2014-2020, aceste aspecte au fost prezentate cu ocazia diferitelor întâlniri ale grupurilor de lucru, dar și în cadrul ședințelor anterioare ale CRESC și CDR Centru. Vreau să accentuez asupra activităților derulate la nivel regional în acest sens și ce s-a realizat la nivel european și național de la precedenta noastră întâlnire. Astfel, pentru viitoarea perioadă de programare 2014-2020 un obiectiv de bază al politicii de coeziune este jucarea unui rol cheie în realizarea obiectivelor strategiei Europa 2020 pe teritoriul UE. Aspectele distincte majore ale următorului set de instrumente și programe financiare vor pune accentul pe rezultate, creșterea folosirii condiționalității și simplificarea regulilor de acordare. La nivel european, atât pachetul legislativ, cât și Cadrul Financiar Multianual pentru perioada 2014-2020 sunt încă în negociere cu Parlamentul European, fiind preconizată ca dată de aprobare a acestor documente, mijlocul lunii noiembrie 2013.

În ce privește pregătirea perioadei de programare 2014-2020, la nivel național a fost publicată prima variantă a Acordului de Parteneriat pentru perioada 2014-2020 la data de 1 octombrie a.c.. Această variantă s-a realizat pe baza comentariilor și observațiilor primite, atât de la CE, cât și de la partenerii naționali, precum și ținând seama de noile rezultate cuprinse în documentele strategice de la nivel național. Acordul de Parteneriat este documentul elaborat de România, în colaborare cu actorii socio-economici, care stabilește strategia, prioritățile și cadrul instituțional pentru implementarea fondurilor europene în perioada 2014-2020, și care va fi aprobat de către Comisia Europeană în urma evaluării și dialogului cu statul membru. Prima versiune oficială a Acordului de Parteneriat a fost discutată în cadrul reuniunii Comitetului Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat care a avut loc în data de 7 octombrie a.c. la București, iar în 8 octombrie a.c. a fost prezentată în cadrul Camerei Deputaților, ulterior fiind transmisă informal către Comisia Europeană. Această versiune a Acordului de parteneriat 2014-2020 stabilește modalitatea în care vor fi concentrate investițiile din Fondurile Europene Structurale și de Investiții în viitoarea perioadă de programare pentru a promova competitivitatea, convergența și cooperarea, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazate pe creștere economică și incluziune socială. Documentul nu prezintă încă alocarea financiară a fondurilor disponibile pentru finanțarea priorităților identificate, deoarece aspectele financiare nu au fost definitivate la nivelul regulamentelor europene. Pentru a îndeplini aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al Acordului de Parteneriat 2014-2020, România va întreprinde măsurile necesare pentru dezvoltarea socio-economică, abordând următoarele cinci provocări în materie de dezvoltare: competitivitatea, oamenii și societatea, infrastructura, resursele, administrația și guvernarea. În conformitate cu această versiune a Acordului de Parteneriat 2014-2020, sistemul de management și control are o nouă abordare care are la bază o structură mai concentrată/centralizată, la nivelul a trei ministere (Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale), în ce privește coordonarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiții. Agențiile pentru dezvoltare regională sunt desemnate ca și organisme intermediare pentru Programul Operațional Regional și pentru măsurile de dezvoltare rurală incluse în Programul Național de Dezvoltare Rurală. În continuare în material sunt prezentate și principalele direcții de investiții menționate în Acordul de Parteneriat și care fac referire la viitorul Program Operațional Regional. La nivel regional, ADR Centru a elaborat cadrul partenerial pentru realizarea Planului Regional de Dezvoltare 2014-2020 (PRD 2014-2020). Până în momentul de față s-au elaborat în parteneriat Analiza socio-economică și analiza SWOT regională, documente care au fost avizate de CRP în ședința din 15 mai 2013, precum și strategia regională. Strategia prevede dezvoltarea echilibrată a Regiunii Centru prin stimularea creșterii economice bazate pe cunoaștere, protecția mediului înconjurător și valorificarea durabilă a resurselor naturale precum și întărirea coeziunii sociale. Acestea vor fi realizate prin intermediul a 6 priorități de dezvoltare. În data de 5 noiembrie a.c. va avea loc o nouă ședință a

CRP Centru în care va fi discutată această ultimă variantă a strategiei regionale și va fi supusă avizării acestuia. De asemenea, în paralel cu elaborarea acesteia s-a lucrat și la portofoliul regional de proiecte care va fi o anexă a PRD 2014-2020. În momentul de față la nivel regional există o bază de date care include un număr de 1344 proiecte cu o valoare estimativă de peste 6,3 miliarde euro. Aceste proiecte au fost încadrate pe prioritățile strategiei, iar în perioada următoare vor fi întâlniri privind prioritizarea acestora la nivel regional. Încă mai așteptăm propunerile de proiecte de la județele care nu au transmis la ultima noastră solicitare. Vă mulțumesc. Dacă aveți întrebări.

Domnul Tamás Sándor - Vă mulțumim și noi? Dacă aveți intervenții? Mergem mai departe, dar vă solicit înțelegerea. Din păcate a intervenit o problemă și nu mai pot rămâne. O să-i cer domnului Președinte Borboly să conducă ședința în continuare. Vă mulțumesc pentru înțelegere și vă doresc o zi bună în continuare.

Domnul Borboly Csaba - Dacă nu mai sunt alte intervenții vom trece la următorul punct de pe agendă – Informare privind studiile aflate în derulare la nivelul Autorității de Management pentru POR 2007-2013, studii care privesc evaluarea intermediară a POR 2007-2013 și relația dintre AM POR – OI – Beneficiari. Va prezenta doamna Adriana Mureșan, Director Programare și Relații Publice.

Doamna Adriana Mureșan – În vederea pregătirii noii perioade de programare și pentru a analiza impactul și rezultatele actualei perioade de programare și pentru a vedea ce poate fi îmbunătățit la sistemul de implementare în perioada următoare la nivel național au fost contractate o serie de studii și lucrări. Astfel Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a identificat o serie de nevoi de expertiză pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor structurale pentru perioada 2007-2013, precum și pentru pregătirea viitoarei perioade de programare, pentru care instituțiile financiare internaționale (BM, BERD, JASPERS) și-au exprimat disponibilitatea punerii la dispoziție a expertizei necesare. De asemenea, prin intermediul Planului de Evaluare al POR 2007-2013, s-au preconizat o serie de studii de evaluare a stadiului implementării fondurilor disponibile prin POR 2007-2013 și a impactului finanțării prin intermediul acestuia, pentru a trage concluziile necesare îmbunătățirii sistemului în perioada de programare 2014-2020. În materialul pregătit sunt prezentate datele existente la momentul acesta în două studii și rapoarte derulate la nivel național și care au relevanță din perspectiva implementării POR 2007-2013 și a îmbunătățirii sistemului pentru perioada de programare 2014-2020: Actualizarea evaluării intermediare a Programului Operațional Regional 2007-2013; Programul de consultanță al Băncii Mondiale privind dezvoltarea regională – secțiunea „Facilitarea comunicării și colaborării între Autoritatea de Management și Organismele Intermediare și încurajarea sprijinului direct și proactiv pentru beneficiari”.

În ce privește Actualizarea evaluării intermediare a POR 2007-2013, acest studiu a fost contractat de AMPOR la sfârșitul lunii aprilie 2013, în cadrul Planului anual de evaluare al POR pe anul 2011. Studiul a fost contractat cu o echipă de evaluatori independenți KPMG România SRL și are o durată de 11 luni, până în aprilie 2014. Rezultatele studiului vor fi prezentate membrilor CMPOR și de asemenea membrilor CDR și CRESC Centru. Evaluarea intermediară a POR 2007-2013 se dorește atât o evaluare strategică, cât și una operațională a performanțelor înregistrate în managementul și implementarea POR 2007-2013, precum și a eficienței și impactului realizate. Prin această evaluare se urmărește atât o analiză a axelor prioritare și DMI-urilor, dar și o analiză la nivel regional, pentru a vedea performanța la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare și pentru a propune măsuri de îmbunătățire a capacității la nivel regional. Abordarea metodologică constă în analize necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare prevăzute în Caietul de sarcini, iar analiza fiecărei întrebări va fi realizată în interdependență cu celelalte. În final, este de așteptat ca evaluarea intermediară a POR să cuprindă analize detaliate și obiective care vor fundamenta concluziile și recomandările evaluării. În perioada iulie – septembrie 2013 au avut loc interviuri, au fost transmise chestionare, au fost realizate focus grupuri cu AMPOR, OI-uri și beneficiari, urmând ca până la sfârșitul lunii octombrie a.c. să se prezinte un raport preliminar. Raportul final de evaluare v-a fi prezentat în aprilie 2014 și va lua în considerare datele existente la 31 decembrie 2013.

Un alt studiu prezentat este Programul de consultanță al Băncii Mondiale privind dezvoltarea regională, prin intermediul căruia MDRAP a contractat 5 studii cu Banca Mondială, studii care vizează: Consolidarea capacității de planificare spațială, precondiție pentru dezvoltarea urbană; Creșterea capacității de planificare strategică și a

impactului economic pentru polii de creștere; Elaborarea strategiilor integrate pentru zonele de sărăcie și comunitățile defavorizate; Propunerea unor viitoare modele de selecție a proiectelor, orientate pe strategiile de dezvoltare, obiectivele și indicatorii de program; Facilitarea comunicării și colaborării între Autoritatea de Management și Organismele Intermediare și încurajarea sprijinului direct și proactiv pentru beneficiari. Toate aceste studii sunt în proces de elaborare, în material sunt prezentate rezultatele preliminare ale studiului privind facilitarea comunicării și colaborării între AM și OI și beneficiari. Concluziile tuturor acestor studii vor fi prezentate în data de 13 noiembrie a.c., de către reprezentanții Băncii Mondiale, cu ocazia unui eveniment regional organizat la Alba Iulia. Dacă aveți întrebări vă stăm la dispoziție.

Domnul Borboly Csaba - Mulțumim pentru prezentare. Dacă sunt întrebări sau comentarii asupra materialului prezentat? Dacă nu sunt să trecem la următorul punct - Corelarea proiectelor finanțate sau finanțabile din surse publice la nivelul Regiunii Centru. Prezintă tot doamna Adriana Mureșan.

Doamna Adriana Mureșan - Corelarea este funcția care a rămas în atribuțiile CRESC. Ca de fiecare dată, voi prezenta situația proiectelor contractate și/sau care vor intra la finanțare pe fiecare dintre programele operaționale. Situația prezentată este la data de 31 iulie 2013 și a fost realizată în baza listelor de proiecte primite de la autoritățile de management și/sau organismele intermediare ale celorlalte programe operaționale existente la nivelul României, precum și de la Programul Național de Dezvoltare Rurală și Programul Operațional pentru Pescuit.

Astfel ca urmare a listelor de proiecte primite, la nivelul Regiunii Centru, la data de 31.07.2013, prin toate programele operaționale și de cooperare erau contractate 11142 proiecte cu o valoare totală de 5754,47 milioane euro.

De asemenea, vreau să atrag atenția acelor autorități locale care au de implementat proiecte prin mai multe programe operaționale, să aibă în vedere corelarea activităților acestor proiecte, mai ales dacă sunt proiecte de reabilitare drumuri și străzi prin POR, dar în același timp au și proiecte de reabilitare infrastructură tehnico-utilitară prin POS Mediu, sau proiecte derulate de comune prin măsura 322 a PNDR.

Vă mulțumesc pentru atenție și vă stau la dispoziție dacă aveți întrebări asupra informațiilor prezentate.

Domnul Borboly Csaba - Mulțumim pentru prezentare. Dacă sunt intervenții, discuții, comentarii? Dacă nu sunt, vă mulțumesc pentru faptul că ați răspuns invitației de a participa la dezbateri și declar închise lucrările Ședinței de azi a CRESC Centru.

Concluzii:

În cadrul ședinței CRESC Centru din data de 24 octombrie 2013 au fost luate următoarele decizii:

1. S-a aprobat Procesul Verbal al ședinței CRESC Centru din data de 13 iunie 2013 – Hotărârea CRESC Centru nr. 4/24.10.2013

Întocmit,
Adriana Mureșan
Director Programare și Relații Publice

Data:
28.10.2013

Verificat,
Maria Ivan
Director OI ADR Centru

Avizat,
Simion Crețu
Director General ADR Centru

